

POSTANOWIENIE

27 lutego 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Krzysztof Wesołowski

na posiedzeniu niejawnym 27 lutego 2026 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku J.T.

z udziałem I.T., A.T., A.T.1 i J.B.

o zasiedzenie,

na skutek skargi kasacyjnej I.T.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Łodzi

z 29 kwietnia 2025 r., III Ca 2203/23,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

**2. ustala, że uczestnicy ponoszą koszty postępowania
kasacyjnego związane ze swoim udziałem w sprawie.**

M.L.

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną uczestniczki postępowania I.T. od postanowienia Sądu Okręgowego w Łodzi z 29 kwietnia 2025 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność

postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających realizację publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Nie w każdej zatem sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca oparła na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Przesłanka ta nie została spełniona.

Przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z jej treści, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań, wynika, że przytoczone podstawy kasacyjne uzasadniają uwzględnienie skargi. W wypadku, gdy strona skarżąca twierdzi, że jej skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, powinna przedstawić argumentację prawną, wyjaśniającą w czym ta oczywistość się wyraża oraz uzasadnić to twierdzenie. Powinna w związku z tym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia prawa materialnego i procesowego, polegającą na jego oczywistości *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49, z 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006, nr 4, poz. 75, z 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, z 29 kwietnia 2015 r., II CSK 589/14). Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. postanowienie Sądu z 14 stycznia

2026 r., I CSK 2142/25, postanowienie Sądu Najwyższego z 8 października 2015 r., IV CSK 189/15 i przywołane tam orzecznictwo).

W ocenie skarżącej jej skarga kasacyjna była oczywiście zasadna, ponieważ stanowisko Sądów *meriti* dotyczące charakteru posiadania przez nią spornego udziału w nieruchomości było błędne. Przede wszystkim skarżąca nie podziela zapatrywania Sądów obu instancji, że brak jest podstaw do uznania, iż uczestniczka I.T. była samoistnym posiadaczem, bowiem korzystała z nieruchomości jako osoba zaproszona do mieszkania, za zgodą właścicieli. Zdaniem skarżącej, Sady rozpoznające sprawę nie dostrzegły, że akceptacja takiego stanu rzeczy świadczyła w realiach przedmiotowej sprawy o rezygnacji przez wnioskodawczynię z prawa własności co do udziału w nieruchomości, który przekazała synowi, a który następnie (również obecnie) w sposób niezakłócony posiada skarżąca, która zorganizowała dla siebie i swoich córek centrum życiowe na nieruchomości i faktycznie ją władała na własne potrzeby. Według niej uszedł uwagi Sądu art. 339 k.c., który stanowi, że domniemywa się, iż ten, kto rzeczą faktycznie włada, jest posiadaczem samoistnym.

Argumentacja skarżącej nie spełnia wymagań w zakresie należytego uzasadnienia przyczyny określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. dlatego, że pomija, iż podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów, Sąd Najwyższy zaś jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398³ § 3 w związku z art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Poza tym uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej nie przekonuje o oczywistym charakterze zarzucanych naruszeń. Skarżąca w istocie nie zgadza się z rozumowaniem Sądu drugiej instancji, ograniczając się jednak do przedstawienia własnej oceny rozstrzygnięcia. Poza ogólnym zanegowaniem stanowiska tego Sądu skarga kasacyjna – w ramach wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wraz z jej uzasadnieniem – nie zawiera argumentów pozwalających na przyjęcie, że w sprawie doszło do kwalifikowanego, widocznego bez potrzeby głębszej analizy naruszenia przepisów prawa, które prowadziło do wydania oczywiście nieprawidłowego orzeczenia.

Jednocześnie należy zauważyć, że zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego objęcie nieruchomości w posiadanie za zgodą właściciela, chociażby była ona jedynie dorozumiana, i posiadanie nieruchomości w zakresie przez właściciela określonym lub tolerowanym, świadczy z reguły o posiadaniu zależnym (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 6 listopada 2024 r., I CSK 4188/23, postanowienia SN z 4 kwietnia 2012 r., I CSK 360/11; z 20 września 2012 r., IV CSK 41/12; z 12 kwietnia 2019 r., I CSK 368/18). Nie ulega wątpliwości, że powołane stanowisko zachowuje aktualność w sytuacjach, w których posiadanie ma źródło w relacjach rodzinnych, gdyż odmienne podejście mogłoby prowadzić do łatwego pozbawienia uprawnień właścicieli (zob. postanowienie SN z 7 marca 2013 r., II CSK 462/12). Co prawda zależny charakter posiadania może ulec zmianie, jednak przekształcenie takie nie może ograniczać się do subiektywnego nastawienia posiadacza, lecz musi znaleźć odzwierciedlenie w konkretnych i dających się osadzić w czasie aktach władztwa, stanowiących manifestację właścicielskiego nastawienia posiadacza względem otoczenia; przy zmianie charakteru posiadania wykluczone jest również powołanie się przez posiadacza na domniemanie wynikające z art. 339 k.c. (por. postanowienie SN z 16 października 2015 r., I CSK 885/14).

W świetle powyższego należy stwierdzić, że ocena prawna wyrażona przez Sąd Okręgowy korespondowała ze wskazanym kierunkiem orzecznictwem. Jednocześnie w głównej mierze argumentacja skarżącej stanowi polemikę ze stanowiskiem Sądu Okręgowego zawartym w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia. Powyższe pozwala na przyjęcie, że chodzi jej wyłącznie o poddanie zaskarżonego orzeczenia kontroli kasacyjnej, a nie o wykazanie przesłanek, będących podstawą przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Wobec powyższego, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 520 § 1 k.p.c.

M.L.

[SOP]

Krzysztof Wesołowski